

ดั่งดวงแก้ว
ส่องฟ้าสาธารณสุข

ดั่งดวงแก้วส่องฟ้าสาธารณสุข

ดั่งดวงแก้วส่องฟ้าสาธารณสุข   บำบัดทุกข์บำรุงสุขทุกท้องที่
สมเด็จหญิงพระเชษฐภคินี   คู่บารมีพระขัตติยะสองพระองค์
ทรงตามรอยพระบาทพระราชชนก   พระชนนีมิขาดตกตามพระประสงค์
สืบสานสาธารณสุขไทยให้ยืนยง   เจตจำนงสร้างสุขถ้วนมวลประชา

หนทางไกลแสนไกลไม่ทรงท้อ   เหนื่อยแสนเหนื่อยไม่รั้งรอเร่งรุดหน้า
ราษฎร์ชื่นฉ่ำน้ำพระทัยไหลหลั่งมา   สู่เศียรเกล้าทุกข์ภัยพาดับสูญไป
คนพิการคนชราบรรดาเด็ก   ทั้งใหญ่เล็กครบว่านเครือทั้งเหนือใต้
ถึงชายแดนแสนกันดารสถานใด   เสด็จไปโปรดราษฎร์ที่ขาดแคลน

ไม่เคยยืนก็ได้ยืนขึ้นมาใหม่ ไม่เคยยิ้มก็ยิ้มได้สุขเหลือแสน
ไม่เคยอุ่นก็อุ่นได้ในดอยแดน ที่แร้นแค้นทุกข์โศกโรครุกราน
กลับพลิกฟื้นขึ้นมามีชีวิตใหม่ ธ เสด็จหนใดในทุกสถาน
ราวดวงแก้วเจิดจรัสชัชวาล จากฟากฟ้ามาบันดาลมิ่งมงคล
บนสะพานสายรุ้งมุ่งสู่สถาน ทิพย์วิมานแห่งไท้ใจหมองหม่น
ธ เสด็จสู่สวรรค์ชั้นเบื้องบน ทุกผู้คนทุกเช้าค่ำนองน้ำตา
เหล่าข้าสาธารณสุขทุกสถาน ขอตั้งจิตปฏิญาณกันทั่วหน้า
จักสืบสานพระปณิธานปานชีวา สร้างสุขถ้วนมวลประชาตราบนิรันดร์

ข้าพระพุทธเจ้าข้าราชการ และเจ้าหน้าที่
กระทรวงสาธารณสุข
(นางสาวพิสมัย จันทวิมล ผู้ประพันธ์)

สำนึกในพระกรุณาธิคุณ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อวงการสาธารณสุขเป็นอย่างยิ่ง พระองค์ทรงประกอบพระกรณียกิจด้านการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุขมาโดยตลอด ทั้งเคียงคู่พระราชชนนี สืบสานพระราชปณิธาน และโดยดำริของพระองค์เองจนเป็นที่ประจักษ์ พระองค์ทรงมีพระเมตตาต่อทวยราษฎร์ ทรงบำบัดทุกข์ บำรุงสุขด้านสุขอนามัย เพื่อให้ประชาชนคนไทยได้มีชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพและมีสุขภาพดีถ้วนหน้า

ในวาระที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑ กระทรวงสาธารณสุขขอถวายอาลัยอย่างสุดซึ้ง และน้อมสำนึกในพระกรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ที่พระองค์ทรงมีพระคุณูปการอันเอนกอนันต์ เป็นพระมิ่งขวัญของปวงประชาไทย จึงได้จัดทำหนังสือ "ดั่งดวงแก้วส่องฟ้าสาธารณสุข" เพื่อเป็นพระอนุสรณ์ แด่พระองค์ท่าน และเผยแพร่ให้ประชาชน ได้รับทราบพระกรณียกิจด้านการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุข เพื่อร่วมกันสืบสานพระปณิธาน และพระกรณียกิจของพระองค์ท่านสืบไป

(นายไชยา สะสมทรัพย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

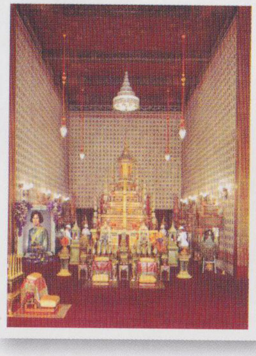
สารบัญ

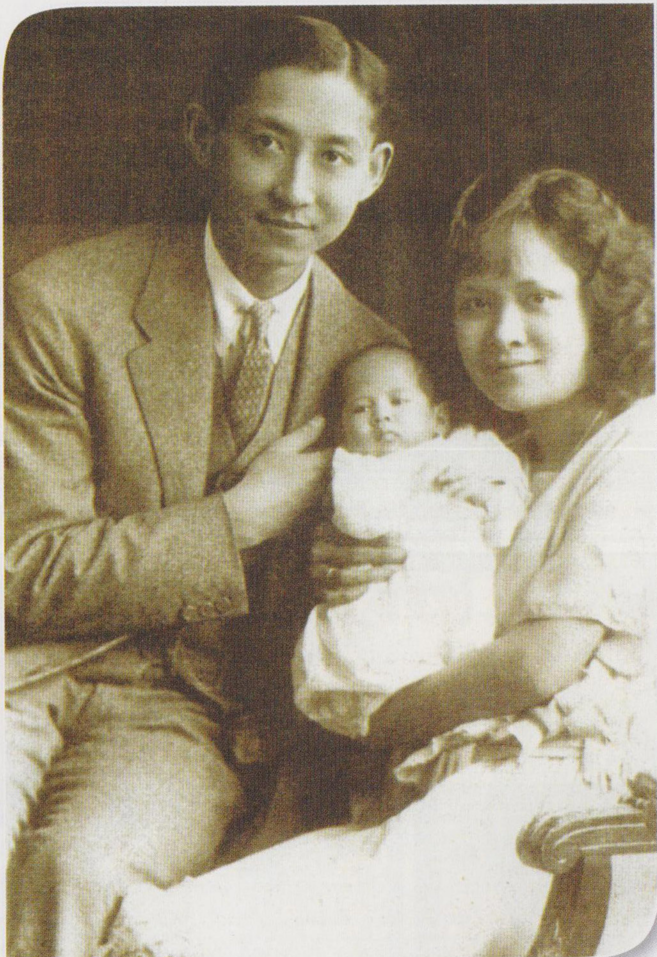

พระประวัติ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นพระธิดาพระองค์แรกในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ประสูติเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๖๖ เวลา ๒๓.๐๗ น. ณ สถานพยาบาล เลขที่ ๔๘ Lexham gardens กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ พระนามในสูติบัตรเมื่อแรกประสูติ คือ May (เมย์) ตามเดือนที่ประสูติ ทรงมีพระอนุชาเป็นพระมหากษัตริย์ ๒ พระองค์ คือ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อแรกประสูติ ทรงดำรงพระยศ หม่อมเจ้า ตามธรรมเนียมราชตระกูล พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า *"หม่อมเจ้ากัลยาณิวัฒนา"* ต่อมาเมื่อ พุทธศักราช ๒๔๗๐ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ สถาปนา เป็น *"พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้ากัลยาณิวัฒนา"* และในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ทรงสถาปนาพระอิสริยยศ พระเชษฐภคินีเป็น *"สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา"* เมื่อทรงเจริญพระชนมายุ ๖ รอบ ในวันที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาพระอิสริยศักดิ์เป็นเจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายในตาม

"พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า "หม่อมเจ้ากัลยาณิวัฒนา""

ธรรมเนียมราชประเพณีเป็นพระองค์แรกในรัชกาล ทรงพระนามว่า *"สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์"* ด้วยทรงเป็นสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินีที่ทรงพระคุณานุคุณ และทรงเป็นที่เคารพนับถือแห่งพระบรมราชวงศ์ ทั้งทรงปฏิบัติพระราชภารกิจแทนพระองค์ด้วยความจงรักภักดี และอำนวยประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติตลอดมา

หลังจากประสูติได้ไม่นานนัก สมเด็จพระบรมราชชนกได้ทรงย้ายจากกรุงลอนดอนไปประทับอยู่ที่เมืองเซาท์บอน ทางฝั่งตะวันออก และหลังจากนั้นไปประทับ ณ เมืองบอสคัม ซึ่งอยู่ทางชายฝั่งทะเลด้านใต้ของประเทศอังกฤษ จนพระชันษาได้ ๖ เดือนจึงตามเสด็จฯ สมเด็จพระบรมราชชนก และสมเด็จพระบรมราชชนนี เสด็จกลับประเทศไทย เมื่อถึงประเทศไทย สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า โปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระตำหนักใหญ่ของวังสระปทุมเป็นที่ประทับ โดยมีพระพี่เลี้ยงเนื่อง จินตดุล พระสหายสนิทในสมเด็จพระบรมราชชนนี ระหว่างที่ทรงศึกษาวิชาพยาบาล ที่โรงพยาบาลศิริราช เป็นผู้ถวายการอภิบาล

> *" พระชันษาได้ ๖ เดือน จึงตามเสด็จฯ สมเด็จพระบรมราชชนก และสมเด็จพระบรมราชชนนี เสด็จกลับประเทศไทย "*

ระหว่างที่สมเด็จพระบรมราชชนกประทับที่เมืองไทย ได้ทรงงานด้านต่างๆ มากมาย ทำให้พระวรกายทรุดโทรมลงไปมาก คณะแพทย์ที่ถวายการตรวจได้กราบทูลให้เสด็จไปทรงพักในที่ๆ อากาศเหมาะสมกับพระสุขภาพของพระองค์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาชัยนาทนเรนทรจึงทรงแนะนำให้เสด็จไปรักษาพระองค์ที่เมือง

ไฮเดลเบิร์ก ประเทศเยอรมนี ในวันที่ ๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๖๘ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์จึงได้ตามเสด็จฯ สมเด็จพระบรมราชชนกและสมเด็จพระบรมราชชนนีไปประทับที่ประเทศเยอรมนี ในวันอาทิตย์ที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๖๘ พระอนุชาพระองค์แรกประสูติ ณ โรงพยาบาลเมืองไฮเดลเบิร์ก และได้รับพระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่า *"หม่อมเจ้าอานันทมหิดล"*

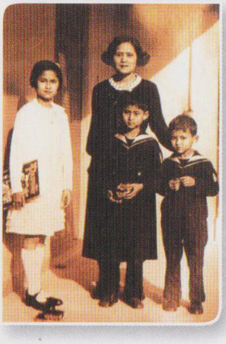
ในปี พุทธศักราช ๒๔๖๙ สมเด็จพระบรมราชชนกทรงนำครอบครัวไปประทับที่เมืองบอสตัน (Boston) ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อทรงศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเริ่มศึกษาในระดับอนุบาลที่โรงเรียนพาร์ค (Park School) ต่อมามีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นอีกครั้ง เมื่อพระอนุชาพระองค์ที่สองประสูติเมื่อวันจันทร์ที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐ ณ โรงพยาบาลเคมบริดจ์ ประเทศสหรัฐอเมริกา พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระนามว่า *"พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช"* พระฐานันดรของพระอนุชาองค์เล็กนี้ต่างจากสองพระองค์แรก เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พระโอรสธิดาในสมเด็จเจ้าฟ้าซึ่งพระชนนีทรงศักดิ์ชั้นสมเด็จและมารดาซึ่งมิได้เป็นเจ้าขึ้นดำรงพระยศเป็นพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๗๐

> *"กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงเริ่มศึกษาในระดับอนุบาลที่โรงเรียนพาร์ค (Park School)"*

“
สมเด็จ
พระพี่นางเธอฯ
ทรงศึกษา
ณ ประเทศ
สวิตเซอร์แลนด์
จนสำเร็จการ
ศึกษาปริญญาตรี
สาขาวิชาเคมี ใน
คณะวิทยาศาสตร์
เมื่อ พุทธศักราช
๒๔๙๑
”

ในพุทธศักราช ๒๔๗๑ เมื่อสมเด็จพระบรมราชชนก ทรงสำเร็จการศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาด (Harvard) จึงทรงนำครอบครัวเสด็จกลับประเทศไทย และประทับ ณ พระตำหนักใหญ่ วังสระปทุม สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเข้าศึกษาในระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนราชินี และทรงศึกษาอยู่จนถึง พุทธศักราช ๒๔๗๖ ภายหลังที่สมเด็จพระบรมราชชนกเสด็จทิวงคตใน พุทธศักราช ๒๔๗๒ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประทับอยู่ที่กรุงเทพฯ ต่อไปอีกระยะหนึ่ง จนถึงพุทธศักราช ๒๔๗๖ สมเด็จพระบรมราชชนนีทรงได้รับพระบรมราชานุญาตให้นำพระโอรส พระธิดา ทั้ง ๓ พระองค์ ไปประทับ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงศึกษา ณ ประเทศนี้จนสำเร็จการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาเคมี ในคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยโลซานน์ เมื่อพุทธศักราช ๒๔๙๑ และในระหว่างที่ทรงศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์นั้น ได้ศึกษาหลักสูตรสังคมศาสตร์ ครุศาสตร์ อันประกอบด้วยวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชาการศึกษา วรรณคดี ปรัชญา และจิตวิทยา แม้เมื่อ

ทรงสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีสาขาวิชาเคมีแล้ว ก็ยังทรงศึกษาวิชาวรรณคดีและปรัชญาต่อไปอีกด้วยความสนพระทัย อันเป็นพื้นฐานของพระปรีชาสามารถในทางสังคมศาสตร์ และครุศาสตร์ในเวลาต่อมา

เมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จนิวัติประเทศไทยในพุทธศักราช ๒๔๙๓ สมเด็จพระบรมราชชนนี ทรงทราบดีว่าพระธิดาโปรดการเป็นครูมาแต่ยังทรงพระเยาว์ รับสั่งแนะนำให้ทรงงานเป็นอาจารย์ จึงทรงรับงานเป็นอาจารย์พิเศษสอนภาษาฝรั่งเศสที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนถึงพุทธศักราช ๒๕๐๑ ต่อมาในพุทธศักราช ๒๕๑๒ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ขอพระราชทานพระกรุณาให้ทรงเป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทรงรับงานสอนและงานบริหาร โดยทรงเป็นหัวหน้าสาขาวิชาภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส และผู้อำนวยการภาษาฝรั่งเศส จนถึงพุทธศักราช ๒๕๑๙ เนื่องจากพระภารกิจด้านอื่น ๆ มากขึ้น จึงทรงลาออกจากตำแหน่งอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่ก็ยังคงเสด็จเป็นองค์บรรยายพิเศษต่อไปอีก นอกจากนั้นยังทรงรับเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยอื่นด้วย จนกระทั่งเดือนมกราคม พุทธศักราช ๒๕๒๑ จึงทรงได้รับการโปรดเกล้าฯ พระราชทานตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“*เดือนมกราคม พุทธศักราช ๒๕๒๑ ทรงได้รับการโปรดเกล้าฯ พระราชทานตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*”

ด้วยพระปรีชาญาณจากประสบการณ์ที่ทรงงานสอนภาษาฝรั่งเศสมาเป็นระยะเวลานานจึงทรงตระหนักถึงปัญหาความต่อเนื่องในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส

"ทรงมีพระปรีชาสามารถอันโดดเด่นเป็นประจักษ์ด้านการเขียน ทรงริเริ่มออกวารสาร "รื่นรมย์""

ระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา จึงได้ทรงริเริ่มก่อตั้งสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยขึ้นในปีพุทธศักราช ๒๕๒๐ เพื่อเป็นศูนย์กลางพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์การปรับปรุงวิธีการสอนทั้งระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา โดยทรงดำรงตำแหน่ง นายกสมาคมฯ ตั้งแต่ พุทธศักราช ๒๕๒๐ จนถึง พุทธศักราช ๒๕๒๔ จากนั้นก็ทรงดำรงตำแหน่งนายกกิตติมศักดิ์ของสมาคมฯ จนถึงปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อทรงพระเยาว์ทรงสนพระทัยและทรงกีฬาหลายประเภท อาทิ สกีน้ำ กรรเชียงเรือ ตกปลา ขี่จักรยาน เดินภูเขา และทรงม้าผาดโผน ทรงมีพระปรีชาสามารถในการขับเครื่องบินปีก ๒ ชั้น และทรงขับเฮลิคอปเตอร์ได้อีกด้วย โดยทรงเรียนการบิน และเป็นนักบินหญิงอันดับต้นๆ ของประเทศไทย ทรงมีพระปรีชาสามารถอันโดดเด่นเป็นประจักษ์ด้านการเขียน ทรงริเริ่มออกวารสาร "รื่นรมย์" โดยทรงชักชวนให้พระสหายในวังสระปทุมเขียนเรื่องตั้งแต่พระชนมายุประมาณ ๙ ชันษา ทรงทำหน้าที่บรรณาธิการและทรงเขียนบทความลงวารสารด้วย

“
พระองค์มีพระธิดา
คือ ท่านผู้หญิง
ทัศนาวลัย
ศรสงคราม
”

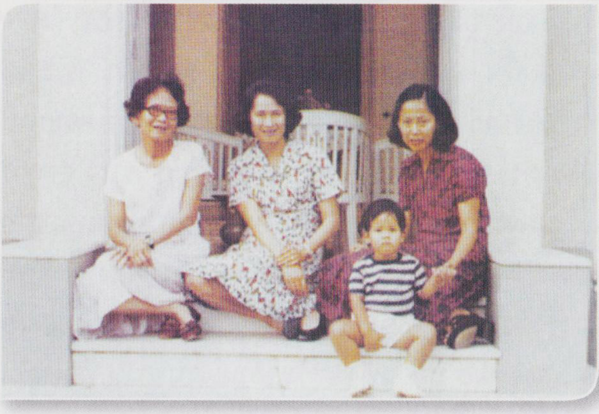

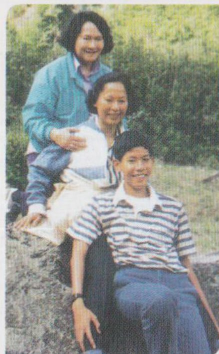

ในพุทธศักราช ๒๔๘๗ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงลาออกจากฐานันดรแห่งพระราชวงศ์ ตามกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการเสกสมรสแห่งเจ้านายในพระราชวงศ์ เพื่อสมรสกับพันเอกอร่าม รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ พระองค์มีพระธิดา คือ ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม (สมรสกับนายสินธู ศรสงคราม มีบุตรชาย คือ ร้อยเอกจิทัศ ศรสงคราม)

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จขึ้นครองราชย์ ด้วยทรงพระราชอนุสรณ์คำนึงถึงว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงเป็นพระโสทรเชษฐภคินีอันสนิทและทรงมีอุปการคุณแด่พระองค์ ดังนั้น จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่งให้สถาปนาสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯกลับทรงดำรงพระอิสริยศักดิ์แห่งพระราชวงศ์ตามเดิมทุกประการ

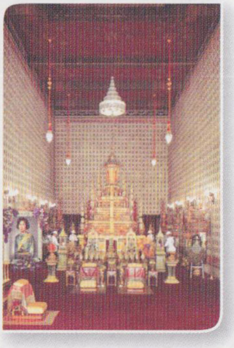

ต่อมา ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๒ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเสกสมรสอีกครั้งกับพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าวรานนท์ธวัช (พระโอรสในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพ็ชรบูรณ์อินทราชัยและหม่อมระวี ไกยานนท์)

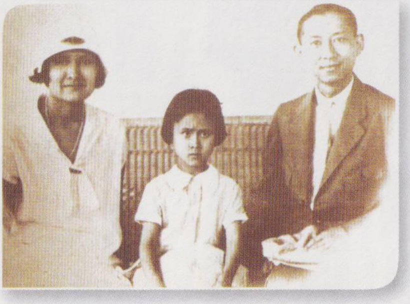
เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระอาการผิดปกติเกี่ยวกับพระนาภี และได้เข้าประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช คณะแพทย์ถวายการตรวจพระวรกายและเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ ตรวจพบมะเร็งซึ่งเป็นชนิดเดียวกับที่ทรงเคยได้รับการถวายการรักษาเมื่อ ๑๐ ปีก่อน โดยช่วงเวลาหลังการถวายรักษาครั้งก่อนนั้น ทรงมีพระสุขภาพดี และในการถวายตรวจติดตามพระสุขภาพจึงได้ตรวจพบมะเร็งเกิดขึ้นใหม่ คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาพระอาการอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ แต่พระอาการประชวรได้ทรุดลงตามลำดับ นอกจากนี้คณะแพทย์ได้ถวายตรวจพระสมองด้วยเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ พบว่ามีเนื้อสมองด้านซ้ายตายเป็นวงกว้างจากเส้นเลือดสมองอุดตัน จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑ พระอาการทรุดหนัก และสิ้นพระชนม์ เมื่อเวลา ๐๒.๕๔ น. สิริรวมพระชนมายุ ๘๔ พรรษา

สืบสานพระราชปณิธาน

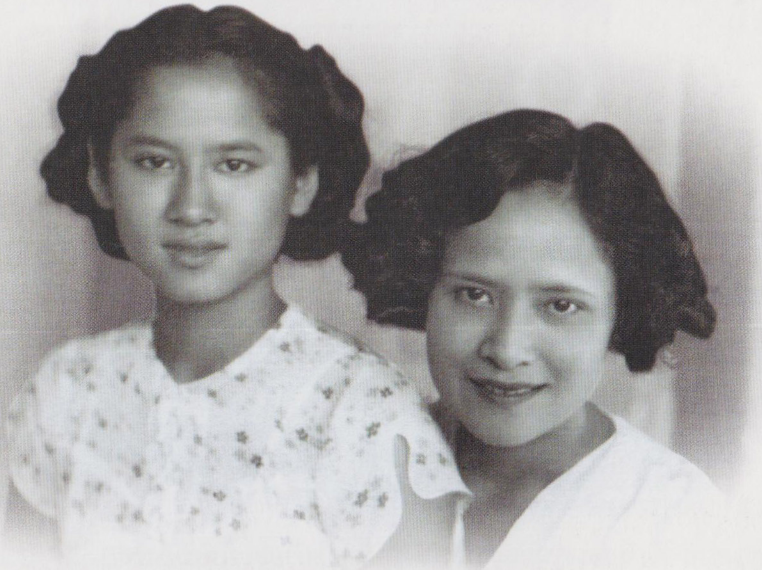

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระดำเนินตามรอยเบื้องพระยุคลบาท และสืบสานพระราชปณิธาน ในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี

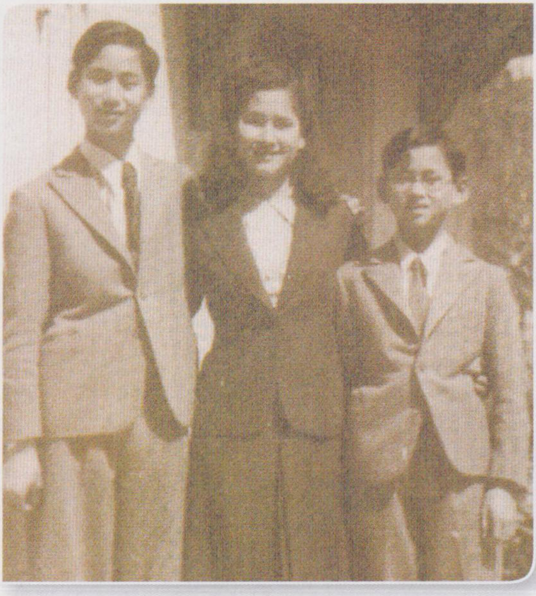
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประสูติ ในครอบครัวแพทย์และพยาบาล โดยที่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ทรงเป็นแพทย์ที่เปี่ยมด้วยคุณธรรมแห่งวิชาชีพ ทรงช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยมาตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์ จนได้รับการถวายพระราชสมัญญานามว่า “พระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันของไทย” และสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ซึ่งสำเร็จการศึกษาด้านการพยาบาลและการสาธารณสุข ทรงสืบสานพระราชปณิธาน แห่งพระบรมราชชนก โดยเฉพาะทรงช่วยเหลือผู้ยากไร้ ด้อยโอกาส และอยู่ในท้องถิ่นทุรกันดารห่างไกล ในด้านการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุข จนได้รับการถวายพระราชสมัญญานามว่า “พระมารดาแห่งการสาธารณสุขไทย” นอกจากนั้น สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ซึ่งเป็นองค์สภานายิกา สภากาชาดไทย ก็ทรงเอาพระทัยใส่ดูแล พระราชนัดดาทั้ง ๓ พระองค์ อย่างใกล้ชิด กอปรกับ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงสำเร็จการศึกษาวิชาเคมี ซึ่งเป็นวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาหนึ่งของวิชา

พื้นฐานทางการแพทย์ จึงอุทิศพระองค์ในการช่วยเหลือราษฎรในด้านการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุข อีกทั้งน้ำพระทัยที่เปี่ยมด้วยพระเมตตา ที่ทรงคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมอยู่เสมอ จึงทรงมุ่งมั่นที่จะทำประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นพระธิดาองค์โต และเป็นพระธิดาองค์เดียว เมื่อสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก สิ้นพระชนม์ ตั้งแต่พระราชโอรส พระธิดา ยังทรงพระเยาว์ สมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี จึงทรงอภิบาล ดูแล อบรม สั่งสอนพระราชโอรส พระธิดา ด้วยพระองค์เอง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จึงทรงใกล้ชิดพระบรมราชชนนีเป็นยิ่งนัก ทรงซึมซับ

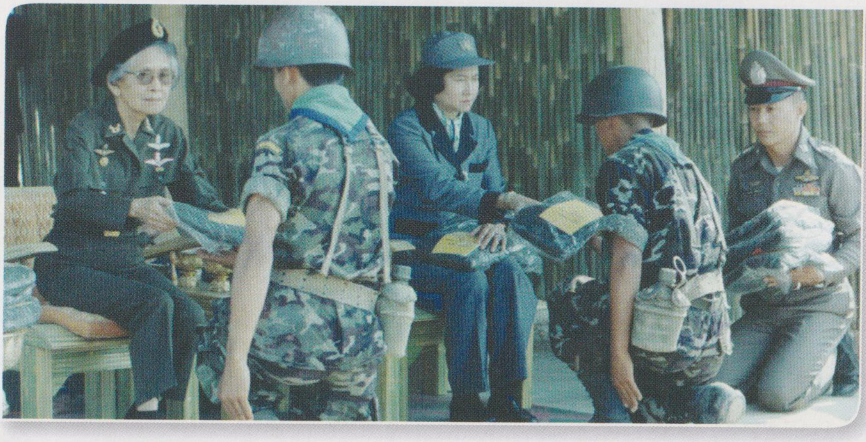

และได้รับการถ่ายทอดคุณธรรมความดีงามอันสูงส่ง ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากพระบรมราชชนก และพระบรมราชชนนี มาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ กอปรกับการที่ทรงเป็นพระโสทรเชษฐภคินี ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถึง ๒ พระองค์ พระภาระหน้าที่ที่ทรงมีต่อปวงประชาราษฎรไทย จึงเปี่ยมอยู่ในพระมโนสำนึกตลอดมา พระองค์ทรงเคยมีพระดำรัสว่า *"ในครอบครัวเราความรับผิดชอบเป็นของที่ไม่ต้องคิด เป็นธรรมชาติ สิ่งที่สอนกันอันดับแรกคือ เราจะทำอะไรให้เมืองไทย......"* ประกอบกับพระวรหฤทัยที่อ่อนโยนเปี่ยมด้วยพระกรุณาและมุ่งมั่น ทำให้พระองค์ทรงอุทิศพระวรกาย เพื่อพสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด โดยเฉพาะในด้านการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุข ทรงประกอบพระกรณียกิจเคียงคู่พระราชชนนีมาอย่างต่อเนื่อง และเมื่อสมเด็จพระบรมราชชนนีสิ้นพระชนม์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จึงได้สืบสานพระราชปณิธานและพระราชภารกิจ พร้อมกับทรงปฏิบัติพระกรณียกิจในด้านการสาธารณสุขอื่น ๆ ตามแนวพระดำริของพระองค์เอง จวบจนวาระสุดท้ายแห่งพระชนม์ชีพของพระองค์

พระกรณียกิจ

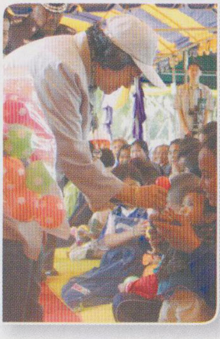
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีคุณูปการอย่างใหญ่หลวงต่อวงการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุข ของประเทศไทย ทรงประกอบพระกรณียกิจอันเป็นประโยชน์สูงส่งนานัปการ หาที่สุดมิได้ เพื่อให้คนไทยโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ห่างไกลในถิ่นทุรกันดาร และผู้ด้อยโอกาส บรรเทาจากความเจ็บป่วย พ้นทุกข์ทรมานจากโรคภัยไข้เจ็บ อีกทั้งพระองค์ยังทรงส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

พระกรณียกิจ อันทรงคุณค่าเป็นพระกรุณาธิคุณอย่างล้นเหลือ และมีคุณูปการอย่างใหญ่หลวงต่อพสกนิกรชาวไทย ในด้านการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุข

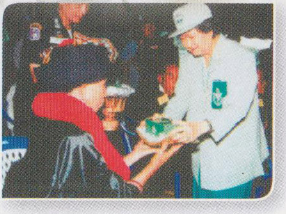

มูลนิธิแพทย์อาสา
สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (มูลนิธิ พอ.สว.)

สมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี โปรดเกล้าฯให้ตั้ง หน่วยแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ขึ้นเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๒ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ จดทะเบียนเป็น "มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี" เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๑๗ เพื่อจัดหาและส่งเสริมให้แพทย์และเจ้าหน้าที่อาสาสมัครทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือให้การรักษาพยาบาล ป้องกันโรค ส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพอนามัยของประชาชน และเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นทุรกันดารหรือห่างไกลคมนาคม โดยสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ทรงเป็นองค์ประธานกิตติมศักดิ์ ในการนี้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ได้โดยเสด็จพระบรมราชชนนี ในพระกรณียกิจ พอ.สว. มาตลอด เมื่อสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี เสด็จสวรรคต สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรับเป็นองค์ประธานกิตติมศักดิ์ เสด็จเยี่ยมราษฎรพร้อมทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์ พอ.สว. ในท้องถิ่นห่างไกลทุกภูมิภาคครอบคลุม ๕๑ จังหวัด ได้พระราชทานของเด็กเล่นแก่เด็ก ยาแก่ผู้สูงอายุ ทรงซักถามการปฏิบัติงานของแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่อย่างเอาพระทัยใส่ ทรงมีพระเมตตาต่อพสกนิกรด้านสุขภาพอนามัย ตามพระประสงค์ที่จะสืบสานพระราชปณิธาน ของสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี

มูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระดำริและพระหฤทัยแน่วแน่ ที่จะปลดทุกข์ให้กับผู้ป่วยโรคไต จึงทรงรับเป็นองค์ประธานมูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย ซึ่งได้ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๑ ทรงพระกรุณาเสด็จเป็นประธานการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิเป็นประจำทุกปีมิได้ขาด มูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทยให้การช่วยเหลือผู้ป่วยเกี่ยวกับค่ายา ค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลต่างๆ ทั่วประเทศ การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และการผ่าตัดเปลี่ยนไต นอกจากนี้ยังให้การสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าวิจัย สนับสนุนทุนการศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศแก่แพทย์โรคไต ทรงเป็นพระธุระในการขอให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลออกสลากการกุศลงวดพิเศษบำรุงมูลนิธิโรคไต นำรายได้มาสร้าง **ตึกกัลยาณิวัฒนา** ที่โรงพยาบาลสงฆ์ เพื่อขยายการรักษาผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายด้วยการฟอกเลือดด้วยไตเทียม ทำให้ผู้ป่วยโรคไตได้มีโอกาสเข้าถึงการรักษาพยาบาลมากขึ้น

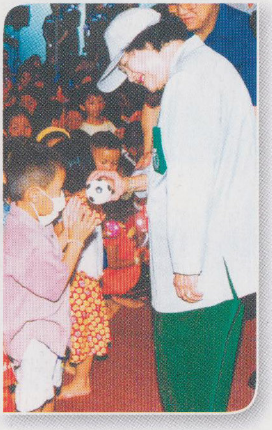
มูลนิธิหม่อมเจ้าหญิงบุญจิราธร (ชุมพล) จุฑาธุช

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นองค์ประธานมูลนิธิหม่อมเจ้าหญิงบุญจิราธร (ชุมพล) จุฑาธุช มูลนิธินี้ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๒๒ ด้วยพระเมตตาของหม่อมเจ้าหญิงบุญจิราธร จุฑาธุช เพื่อให้เป็นทุนการศึกษาแก่นักศึกษาแพทย์ นักศึกษาพยาบาล อาจารย์พยาบาล และพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข นอกจากจะทรงรับเป็นองค์ประธานมูลนิธิแล้ว ยังทรงรับเป็นองค์ประธานการประชุมพิจารณาคัดเลือกทุนการศึกษาและรางวัล และพระราชทานทุนในพิธีมอบทุนรางวัล ด้วยพระองค์เองเป็นประจำทุกปี (ยกเว้นครั้งแรกประทานโดยหม่อมเจ้าหญิงบุญจิราธร (ชุมพล) จุฑาธุช)

มูลนิธิช่วยการสาธารณสุขชุมชน (ม.ส.ช.) ในพระอุปถัมภ์

มูลนิธิช่วยการสาธารณสุขชุมชน ในพระอุปถัมภ์ ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๒๒ เพื่อช่วยเหลือให้บริการแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจและด้านสาธารณสุข สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรับมูลนิธินี้ไว้ในพระอุปถัมภ์เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๒๖ และโปรดให้มูลนิธิจัดตั้งศูนย์สุขภาพชุมชน (Mini Health Center) ให้ทั่วทุกแห่ง แห่งใดที่ไม่ได้จัดตั้งให้ตั้งเป็นตู้ยาชุมชนแทน ทั้งนี้ด้วยทรงห่วงใยเอื้ออาทรในสุขภาพของเด็กและครอบครัวชุมชนแออัดในกรุงเทพมหานคร พระกรุณาธิคุณของพระองค์จึงทำให้ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนใน "ชุมชน" ของกรุงเทพมหานครดีขึ้น

มูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรับไว้ในพระอุปถัมภ์เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๖ วัตถุประสงค์สำคัญของมูลนิธิ คือ การช่วยเหลือเด็กอ่อนในสลัม ให้ได้รับการเลี้ยงดูอย่างถูกต้อง ให้บิดามารดาหรือผู้ที่ต้องรับภาระดูแลเด็กอ่อนแทนบิดามารดา ได้มีโอกาสไปประกอบอาชีพในเวลากลางวัน โดยได้พระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์จาก "กองทุนการกุศล กว." และทุนทรัพย์จาก "ทุนการกุศลสมเด็จย่า" จัดตั้งเป็น "กองทุนนมและอาหาร" โดยใช้ดอกผลจัดซื้อนมเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลน พร้อมกับการรณรงค์ให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในระยะแรกเกิดถึง ๖ เดือน นอกจากนี้ยังได้พระราชทานทุนทรัพย์จัดตั้ง "กองทุนงบฉุกเฉินสงเคราะห์พิเศษ" เพื่อช่วยเหลือเด็กอ่อนและประชาชนในชุมชนแออัด ที่ประสบปัญหาฉุกเฉิน เช่น ประสบอัคคีภัย อุบัติภัย สารเคมีระเบิด ฯลฯ โดยช่วยเหลือในเรื่อง นม อาหาร เสื้อผ้า และของใช้ที่จำเป็นอีกทั้งพระราชทานทุนทรัพย์เพิ่มเติมตลอดมา

มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรับมูลนิธิเด็กโรคหัวใจ ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๔ ไว้ในพระอุปถัมภ์เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๗ พร้อมทั้งมีพระเมตตาพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์และเงินจากกองทุนการกุศลสมเด็จย่า แก่มูลนิธิเด็กโรคหัวใจอย่างสม่ำเสมอทำให้ มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ ในพระอุปถัมภ์ ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เจริญก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว มีโอกาสช่วยเหลือผู้ป่วยเด็กโรคหัวใจที่ยากจนให้สามารถเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลที่มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญได้อย่างกว้างขวาง เป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิตของเด็กที่ป่วยด้วยโรคหัวใจ รวมทั้งสร้างความหวังให้แก่ครอบครัว นอกจากนั้นมูลนิธิยังให้ทุนกุมารแพทย์ เข้าศึกษาอบรมสาขาเฉพาะโรคหัวใจในทารกและเด็ก ทั้งในประเทศและต่างประเทศอีกด้วย นับเป็นพระกรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นต่อผู้ป่วยเด็กโรคหัวใจ

มูลนิธิถันยรักษ์ ในพระอุปถัมภ์

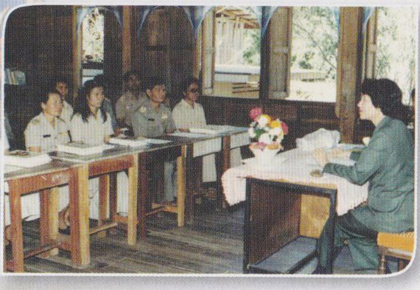
สมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินจากทุนการกุศลสมเด็จย่า จำนวน ๑๒ ล้านบาท เมื่อเดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๗ เป็นทุนในการก่อสร้างมูลนิธิถันยรักษ์ฯ ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์และองค์ประธานกิตติมศักดิ์ โดยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นองค์ประธาน

ศูนย์ถันยรักษ์ จัดตั้งขึ้นที่โรงพยาบาลศิริราช เพื่อเป็นสถานที่สำหรับให้บริการตรวจวินิจฉัยโรคมะเร็งเต้านมแบบครบวงจร มีเครื่องมือตรวจเอกซเรย์เต้านมที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ให้สตรีไทยกระตือรือร้นในการป้องกันตนเองแต่เนิ่นๆ และรอดพ้นอันตรายร้ายแรงจากมะเร็งเต้านม และเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๑ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินจากกองทุนการกุศลสมเด็จย่า แก่มูลนิธิถันยรักษ์ อีกจำนวน ๒ ล้านบาท เพื่อซื้อเครื่องแมมโมแกรม แบบดิจิตอลซิสเต็ม และเป็นทุนสำหรับกิจการทั่วไปของมูลนิธิถันยรักษ์ นับเป็นพระกรุณาธิคุณยิ่งต่อสตรีไทย ที่สามารถเข้าถึงบริการการตรวจวินิจฉัยโรคมะเร็งเต้านมที่ทันสมัย

กองทุนหมอเจ้าฟ้า

กองทุนหมอเจ้าฟ้าได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๒๗ ณ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อยกระดับการเรียนการสอนวิชาแพทย์และการให้บริการรักษาพยาบาล และเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๙ ทรงพระกรุณาธิคุณรับ “กองทุนหมอเจ้าฟ้า” ไว้ในพระอุปถัมภ์ และทรงพระเมตตาพระราชทานเงินจากทุนการกุศลสมเด็จย่า และทุนการศึกษา กว. เพื่อนำสมทบเข้ากองทุนหมอเจ้าฟ้า เป็นประจำทุกปีเสมอมิได้ขาด รวมยอดเงินที่ได้รับพระราชทานสมทบเข้า “กองทุนหมอเจ้าฟ้า” ตั้งแต่ พุทธศักราช ๒๕๒๘ - ๒๕๔๙ เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ทุนการกุศลสมเด็จย่า

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงดำรงตำแหน่งองค์รองประธานทุนการกุศลสมเด็จย่า โดยสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ทรงก่อตั้ง "ทุนการกุศลสมเด็จย่า" ขึ้นเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๒๘ และทรงเป็นองค์ประธาน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือในกิจกรรมเกี่ยวกับการศาสนา การแพทย์ การศึกษา สังคมสงเคราะห์ รวมทั้งบรรเทาทุกข์ ในยามวิกฤต เมื่อสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี เสด็จสวรรคต สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งเป็นองค์รองประธาน ทรงทำหน้าที่บริหารสืบแทน

"ทุนการกุศลสมเด็จย่า" ได้บริจาคเงินให้กับมูลนิธิ หน่วยงาน และองค์กรต่างๆ ทางด้านการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุข เช่น ศิริราชมูลนิธิ มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการ มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ มูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย

สมาคมปราบวัณโรคเชียงใหม่

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระเมตตาต่อผู้ป่วยวัณโรค โดยเฉพาะผู้ป่วยที่ยากจนและขาดคนอุปการะ ทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์สมาคมปราบวัณโรคเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๙ โดยทรงกราบบังคมทูลพระกรุณา สมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี องค์ประธานกองทุนการกุศลสมเด็จย่า ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นกองทุนก่อสร้างบ้านพักผู้ป่วยวัณโรคหลังใหม่ สำหรับผู้ป่วยวัณโรคที่ยากจน ขาดญาติพี่น้องที่จะอุปการะ และอยู่ห่างไกลไม่อาจมาพบแพทย์ได้ตามนัด นับเป็นพระกรุณาธิคุณต่อผู้ป่วยวัณโรคเป็นอย่างยิ่ง

ศูนย์เนื้อเยื่อชีวภาพกรุงเทพฯ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โปรดเกล้าฯ รับศูนย์เนื้อเยื่อชีวภาพกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นหน่วยงานขึ้นกับภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ไว้ในพระอุปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๒๙ ศูนย์เนื้อเยื่อชีวภาพกรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางการผลิตกระดูกชนิดต่างๆ แห่งแรกในประเทศไทย ซึ่งให้การบริการเนื้อเยื่อชีวภาพแก่ศัลยแพทย์สาขาต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการผ่าตัดรักษาผู้ป่วยทั่วประเทศ เป็นอีกพระกรุณาธิคุณ ซึ่งช่วยให้ผู้ป่วยได้รับการเยียวยาที่ดีขึ้น

ทุนสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี เพื่อพัฒนาการพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ในวโรกาสมหามงคลที่สมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ทรงเจริญพระชนมายุ ๙๐ พรรษา วันที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๓ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ได้จัดตั้งกองทุนเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรับเป็นองค์ประธานที่ปรึกษาของคณะกรรมการบริหารทุนสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี เพื่อพัฒนาการพยาบาล ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๓ เพื่อพัฒนาคุณภาพการพยาบาล พัฒนาบุคลากรพยาบาล พัฒนาการค้นคว้าวิจัยทางการพยาบาล เพื่อเป็นรางวัลสำหรับพยาบาล และผู้ช่วยพยาบาล ที่มีผลงานดีเด่น และ/หรือมีความคิดสร้างสรรค์นำมาใช้ปรับปรุงคุณภาพการพยาบาล และดำเนินงานอันเป็นประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

มูลนิธิเพื่อสถาบันราชานุกูล

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์ มูลนิธิเพื่อสถาบันราชานุกูล เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๔ เพื่อเป็นตัวแทนพิทักษ์สิทธิ์ และให้การช่วยเหลือบุคคลผู้บกพร่องทางสติปัญญา โดยในแต่ละปีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จะพระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์สนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิฯ และพระราชทานทุนสมเด็จย่า สนับสนุนโครงการต่างๆ ที่เกิดประโยชน์เป็นอย่างยิ่งแก่หน่วยงานต่างๆ ของโรงพยาบาลราชานุกูล และต่อเด็กๆ ผู้รอคอยความหวัง ให้ได้รับสิ่งที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ในทุกๆ ด้านตามโครงการต่างๆ ที่ทางโรงพยาบาลราชานุกูลจะขอรับความร่วมมือจากมูลนิธิฯ

มูลนิธิขาเทียม

สมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ร่วมกับ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีพระราชดำริที่จะสงเคราะห์ผู้พิการขาขาดที่ยากไร้ให้มี "ขาเทียม" ทดแทน สมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี พระราชทานเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระราชทานเงินจำนวน ๗๕๐,๐๐๐ บาท เป็นทุนจดทะเบียน "มูลนิธิขาเทียม ในสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี" เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕ โดยสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ทรงเป็นองค์ประธานกิตติมศักดิ์ และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นองค์ประธาน และต่อมาเมื่อพระบรมราชชนนี เสด็จสวรรคตแล้ว สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จึงทรงรับเป็นองค์ประธานกิตติมศักดิ์ พระองค์มีพระวิสัยทัศน์กว้างไกล และพระเมตตาเต็มเปี่ยม จึงมีพระดำริให้พัฒนาคุณภาพขาเทียมเป็นมาตรฐานสากล โดยใช้พลาสติกความหนาแน่นสูง (High Density Polyethylene) ซึ่งผลิตในประเทศไทย สามารถทำแล้วเสร็จภายใน ๑ วัน มีลักษณะเบา แข็งแรง ทนทาน

โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ในพระอุปถัมภ์

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงตระหนักถึงความสำคัญของการบริบาล รักษาดูแลเด็กออทิสติก ซึ่งเป็นเด็กที่มีความผิดปกติของหน้าที่ระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้เกิดความผิดปกติทางพฤติกรรมที่แสดงออก เป็นภาระหนักของโรงพยาบาล ในการดูแลรักษาพยาบาลเด็กเหล่านี้ จึงทรงมีพระเมตตาที่จะช่วยเหลือเด็กออทิสติก โดยทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์ของโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๓๘ และมูลนิธิเพื่อโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๑ ทั้งนี้ด้วยพระหฤทัยที่ต้องการจะให้เด็กออติสติกสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้เป็นอย่างดี

ศิริราชมูลนิธิ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรับเป็นองค์ประธานกรรมการบริหารศิริราชมูลนิธิ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘ ต่อจากสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการให้การรักษาพยาบาล และสนับสนุนศึกษาอบรม รวมทั้งการค้นคว้าวิจัย ของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล พระองค์ทรงพระกรุณาธิคุณต่อศิริราชมูลนิธิ อย่างต่อเนื่อง อาทิ เสด็จเป็นองค์ประธานการประชุมสามัญประจำปีของคณะกรรมการ บริหารศิริราชมูลนิธิทุกปี พระราชทานเงินจากทุนการกุศลสมเด็จย่า และพระราชทาน ทรัพย์ส่วนพระองค์ เป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ พุทธศักราช ๒๕๓๙ จนถึงปัจจุบัน รวม เป็นเงินทั้งสิ้น ๙๘,๘๓๕,๐๐๐ บาท เงินพระราชทานนี้ ได้นำไปใช้จ่ายในการปรับปรุง อาคารสถานที่ของโรงพยาบาลศิริราช ที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ป่วยโดยตรง อาทิ การ ปรับปรุงห้องผสมนมและห้องเตรียมอาหารทางสายยาง นอกจากนั้น ยังได้จัดซื้อ ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ เช่น เครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่ขนาดใหญ่ เครื่องตรวจกล้ามเนื้อ และระบบเส้นประสาทด้วยคอมพิวเตอร์ เครื่องมือผ่าตัดกระดูกสันหลังส่วนเอว และ อื่นๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการบำบัดรักษาผู้ป่วยและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยเป็นอันมาก นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างล้นพ้นหาที่สุดมิได้

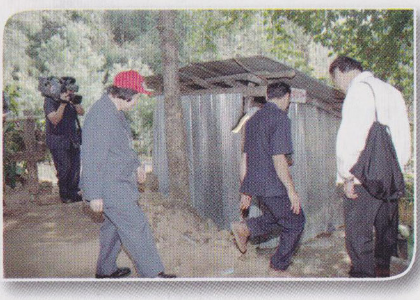
มูลนิธิชีวิตพัฒนา

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับมูลนิธิชีวิตพัฒนาไว้ในพระอุปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๙ มูลนิธิชีวิตพัฒนาก่อตั้งเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘ เพื่อสนับสนุนงานและกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุในประเทศไทยให้มีสุขภาพแข็งแรง อีกทั้งเพื่อเป็น ศูนย์กลางแลกเปลี่ยน ถ่ายทอดเทคโนโลยีและความรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูง อายุกับองค์กรกุศลอื่นๆ

มูลนิธิโรงพยาบาลเลิดสิน

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับเป็นองค์อุปถัมภ์มูลนิธิโรงพยาบาลเลิดสิน เมื่อวันที่ ๗ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๑ เพื่อส่งเสริมการดำเนินการงานของโรงพยาบาลเลิดสิน ในการรักษาพยาบาลและป้องกันโรคของประชาชน รวมทั้งให้การสงเคราะห์ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานในโรงพยาบาลเลิดสินอีกด้วย เป็นพระกรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นต่อโรงพยาบาลเลิดสิน ตลอดจนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีขวัญกำลังใจที่จะทำงานเพื่อสืบสานพระปณิธานต่อไป

กองทุนช่วยเหลือประชาชนปลอดโรคเขตร้อน

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระกรุณาประทานเงินจาก “ทุนการกุศลสมเด็จย่า” จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นเงินก้นถุง จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือประชาชนปลอดโรคเขตร้อนขึ้น เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๑ และทรงรับเป็นองค์ประธานกองทุน โดยมีคณบดีคณะเวชศาสตร์เขตร้อน เป็นรองประธานกองทุน และสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้บริจาคสมทบ จำนวน ๕๐ ล้านบาท เพื่อดำเนินการวิจัยและให้บริการสาธารณสุขด้านโรคเขตร้อนแก่ประชาชน ทำให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมาลาเรีย ปลอดจากโรคร้าย ทำให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างมาก

มูลนิธิเวชดุสิต

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับมูลนิธิเวชดุสิตไว้ในพระอุปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๒ เพื่อช่วยเหลือคนไข้อนาถา อนุเคราะห์ผู้ป่วยยากไร้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และสนับสนุนแพทย์ บุคลากรทางการแพทย์ และพยาบาลในเชิงวิชาการอีกด้วย มูลนิธิเวชดุสิตนี้ เดิมชื่อว่า มูลนิธิโรงพยาบาลกรุงเทพ ก่อตั้งเมื่อ พุทธศักราช ๒๕๒๗ และในพุทธศักราช ๒๕๓๙ เปลี่ยนชื่อเป็นมูลนิธิเวชดุสิต โดยขยายขอบข่ายในการให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้ยากไร้ทั่วประเทศ นับเป็นพระกรุณาธิคุณต่อคนไข้ที่ยากไร้และอนาถาเป็นอย่างยิ่ง

ชมรมช่างกายอุปกรณ์แห่งประเทศไทย ในพระอุปถัมภ์

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระกรุณาธิคุณรับชมรมช่างกายอุปกรณ์เข้าไว้ในพระอุปถัมภ์ ซึ่งชมรมนี้มีชื่อเป็นทางการว่า ชมรมช่างกายอุปกรณ์แห่งประเทศไทย ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ชมรมช่างกายอุปกรณ์ เกิดขึ้นเมื่อพุทธศักราช ๒๕๔๒ โดยการรวมตัวกันของช่างกายอุปกรณ์ ที่ได้รับการอบรมการทำขาเทียมจากมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ในการช่วยให้ผู้พิการได้พลิกฟื้นคืนสภาพสู่คุณภาพชีวิตที่ดีกว่าเดิม

มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ในพระบรมราชูปถัมภ์

มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ก่อตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ และเป็นพระราชอนุสรณ์ ในวโรกาสครบ ๑๐๐ ปี แห่งวันคล้ายวันพระราชสมภพของ สมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี วันที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๓ โดยสภาการพยาบาล ได้สำนึกในพระกรุณาธิคุณที่ สมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ทรงมีต่อวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ รวมทั้งพสกนิกรชาวไทย

มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ไว้ในพระราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๓ เพื่อพิจารณามอบเงินรางวัลแก่ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล และหรือการผดุงครรภ์ จากประเทศเอเชียใต้ เอเชียตะวันออก และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีผลงานดีเด่น ก่อให้เกิดการพัฒนาด้านสาธารณสุข และคุณภาพชีวิตของประชาชน มูลนิธิฯ ได้รับพระกรุณาธิคุณจาก สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ รับเป็นองค์ประธานกรรมการ พระองค์ทรงประชุมพิจารณาตัดสินผู้สมควรได้รับพระราชทานรางวัลฯ และเสด็จพระราชดำเนินในพิธีพระราชทานรางวัลฯ นอกจากนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานรางวัลและพระราชทานเลี้ยง เพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้ได้รับรางวัล นับเป็นเกียรติสูงสุดแก่วิชาชีพพยาบาลและการผดุงครรภ์อย่างหาที่สุดมิได้

กองทุนเฉลิมพระเกียรติ ๑๐๐ ปี สมเด็จย่า

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์กองทุน และได้พระราชทานชื่อกองทุนว่า "กองทุนเฉลิมพระเกียรติ ๑๐๐ ปี สมเด็จย่า" ดังนี้

๑. กองทุนเฉลิมพระเกียรติ ๑๐๐ ปี สมเด็จย่า คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๓

๒. กองทุนเฉลิมพระเกียรติ ๑๐๐ ปี สมเด็จย่า คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๓

๓. กองทุนเฉลิมพระเกียรติ ๑๐๐ ปี สมเด็จย่า คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๓

กองทุนเฉลิมพระเกียรติ ๑๐๐ ปี สมเด็จย่า ตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนงานทันตสาธารณสุขด้านต่างๆ อันจะเอื้อประโยชน์ให้ประชาชนชาวไทยมีสุขภาพที่ดี และเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากร ได้ไปศึกษา อบรม และดูงานชั้นสูงในวิชาสาขาทันตแพทยศาสตร์ ณ ต่างประเทศ เพื่อจะได้นำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการทันตสาธารณสุข ให้แก่พสกนิกรชาวไทยต่อไป

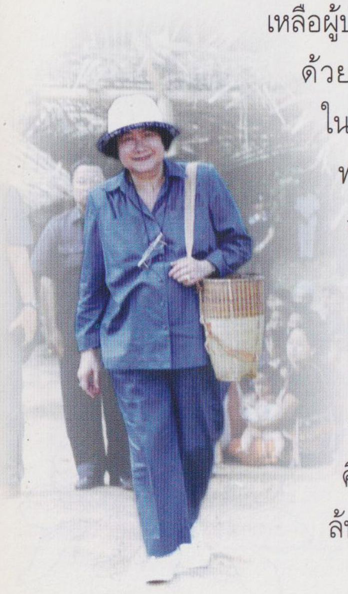

ตำรวจน้ำ

ทุนวิจัยวัณโรคดื้อยา ศิริราชมูลนิธิ

ทุนวิจัยวัณโรคดื้อยา ศิริราชมูลนิธิ ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เปิดตัวอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความไวของเชื้อวัณโรคต่อยาให้กับผู้ป่วยโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ เพื่อลดจำนวนการดื้อยาของผู้ป่วยและลดโอกาสการเสียชีวิตจากภาวะดังกล่าว สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ได้ประทานทรัพย์ส่วนพระองค์เริ่มแรก ๓๐๐,๐๐๐ บาท และประทานเงินจากกองทุนการกุศลสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี หรือสมเด็จย่า จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ทุนวิจัยวัณโรคดื้อยาทุกปี ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ เป็นต้นมา ปัจจุบันทุนวิจัยมีเงินบริจาครวมทั้งสิ้น ๓๐ ล้านบาท สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีดำริว่า "เมื่อสามารถพัฒนาการทดสอบหาเชื้อวัณโรคที่ดื้อยาต่อยาแบบทราบผลรวดเร็วได้แล้ว อยากให้นำเทคโนโลยีดังกล่าวไปใช้อย่างทั่วถึง ให้ผู้ป่วยวัณโรคหลุดพ้นจากภาวะดื้อยา และหากเป็นไปได้อยากให้ช่วยเหลือผู้ป่วยวัณโรคประเทศเพื่อนบ้านที่ยังไม่มีเทคโนโลยีอันทันสมัยด้วย เพื่อให้พวกเขาได้หายขาดจากโรคนี้ไม่เพียงแต่ผู้ป่วยในประเทศไทยเท่านั้น" แม้พระองค์จะเสด็จจากไปแล้ว แต่พระราชดำริ ของพระองค์ได้มีการนำมาสืบสาน โดยกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดนโยบายให้เพิ่มห้องปฏิบัติการสำหรับทดสอบภาวะการดื้อยาในสถานพยาบาลในสังกัด ส่วนต่างประเทศขณะนี้คณะทำงานทุนวิจัยดังกล่าวได้มีการติดต่อกับนักวิจัยประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ กัมพูชา ลาว ในการนำเชื้อของผู้ป่วยที่สงสัยว่าจะดื้อยา มาทำการทดสอบในศูนย์ที่ศิริราช โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ นับเป็นพระกรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น

ทุนง่วงอย่าขับ มูลนิธิรามาธิบดี

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับทุนง่วงอย่าขับ มูลนิธิรามาธิบดีนี้ไว้ในพระอุปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๘ ทั้งนี้ เพื่อรณรงค์ให้คนไทยมีความรู้ความเข้าใจของอันตรายจากง่วงแล้วขับ และรู้วิธีการป้องกัน อีกทั้ง ให้คนไทยได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมร่วมกัน เพื่อความปลอดภัยของชีวิตตนเองและผู้อื่นที่ใช้รถใช้ถนน

สมาคมพยาบาลสาธารณสุขไทย

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรับสมาคมพยาบาลสาธารณสุข ไว้ในในพระอุปถัมภ์ สมาคมพยาบาลสาธารณสุขไทยจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพพยาบาลสาธารณสุข เผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของพยาบาลสาธารณสุข เสริมสร้างความรู้รักสามัคคี และช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่มวลสมาชิก ตลอดจนเป็นตัวแทนของวิชาชีพในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง และเพื่อช่วยเหลือสังคมตามแนวทางแห่งวิชาชีพ นับเป็นพระกรุณาธิคุณต่อพยาบาลสาธารณสุขทั้งมวล

พระกรุณาธิคุณด้านจิตเวช

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นต้นแบบในการบูรณาการความเป็นนักวิทยาศาสตร์ และการสาธารณสุขเข้าด้วยกันโดยแท้ ทรงเห็นความสำคัญของการพัฒนาคนให้มีความฉลาดทางสติปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ และมีจริยธรรม มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต "งานด้านสุขภาพจิตและจิตเวช" จึงเป็นอีกหนึ่งพระกรณียกิจสำคัญที่พระองค์ทรงใส่พระทัยห่วงใยคุณภาพชีวิตของพสกนิกรชาวไทยทั้งร่างกายและจิตใจอย่างสมบูรณ์

พระองค์มีพระเมตตาและพระกรุณาธิคุณ โดยได้ประทานนาม "ราชนครินทร์" แก่โรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิต ๑๐ แห่ง และโรงพยาบาลประจำจังหวัดนราธิวาส ๑ แห่ง อาทิ สถาบันสุขภาพจิตเด็ก และวัยรุ่นราชนครินทร์ สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์ สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ เป็นต้น รวมถึงได้ประทานรางวัลเจ้าฟ้าสุขภาพจิตนานาชาติ (Mental Health Princess Award) สำหรับผู้ที่มีผลงานด้านสุขภาพจิตดีเด่นในระดับนานาชาติ ทำให้งานด้านสุขภาพจิต และจิตเวช มีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก พระองค์ท่านทรงเป็นองค์อุปถัมภ์มูลนิธิของโรงพยาบาลด้านจิตเวช และมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาการ เด็ก เด็กอ่อน รวมถึงการศึกษาในวัยเด็กอีกมากกว่า ๑๐ มูลนิธิ

พระราชกรณียกิจ อันเป็นคุณูปการต่อวงการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุข ของไทย ยังประโยชน์อย่างหาที่สุดมิได้ ต่อพสกนิกรไทย แสดงถึงน้ำพระทัยอันเปี่ยมล้น ด้วยพระเมตตาธิคุณ พระกรุณาธิคุณอย่างล้นพ้น ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยแท้จริง

พระเกียรติคุณ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจนานัปการ ซึ่งยังประโยชน์แก่พสกนิกรทั่วราชอาณาจักร เพื่อแบ่งเบาพระราชภาระของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี มีโครงการในพระอุปถัมภ์หลายร้อยโครงการ ทั้งด้านการแพทย์ พยาบาล สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม สังคมสงเคราะห์ และด้านการศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับภาษา วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ดนตรี ศิลปะ และอื่น ๆ อีกมากมาย มีมูลนิธิและกองทุนที่ทรงรับเป็นองค์ประธานและอยู่ในพระอุปถัมภ์จำนวนมาก นอกจากนี้ยังทรงพระอัจฉริยภาพในด้านการประพันธ์ พระนิพนธ์ที่มีชื่อเสียง เช่น เวลาเป็นของมีค่า แม่เล่าให้ฟัง เจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์ จุฬาลงกรณ์ราชสันตติวงศ์ มหามงกุฎราชสันตติวงศ์ และพระนิพนธ์เกี่ยวกับประเทศต่างๆ ที่เสด็จประพาส

ในทางวิชาการทรงเป็นอาจารย์สอนวิชาภาษาต่างประเทศที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อยู่นาน ๘ ปี โดยทรงเป็นหัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศเอง และทรงเป็นผู้ดูแลและจัดทำหลักสูตรการสอนของอาจารย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทรงริเริ่มจัดทำหลักสูตรปริญญาตรีสาขาภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศสเป็นผลสำเร็จด้วยการผสมผสานความรู้ด้านภาษาและวรรณคดีให้เข้ากันอย่างเหมาะสม

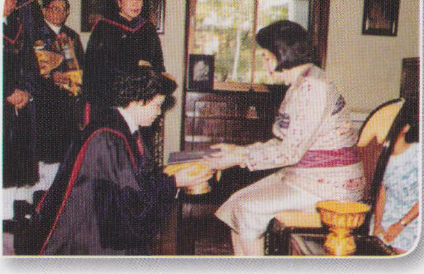
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จเยี่ยมราษฎรในถิ่นทุรกันดารทั่วทุกจังหวัดในประเทศไทย

"ทรงเป็นหัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศเอง และทรงเป็นผู้ดูแลและจัดทำหลักสูตรการสอนของอาจารย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ"

ในกรุงเทพมหานคร ทรงให้ความอนุเคราะห์เด็กเล็กในชุมชนแออัดหลายแห่ง และบำเพ็ญพระกรณียกิจต่าง ๆ ผ่านมูลนิธิในพระราชูปถัมภ์ เช่น มูลนิธิช่วยการสาธารณสุขชุมชน ศิริราชมูลนิธิ มูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม ซึ่งทรงมุ่งมั่นสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี ทรงอุทิศพระองค์บำเพ็ญพระกรณียกิจตลอดพระชนม์ชีพเพื่อประโยชน์สุขของอาณาประชาราษฎร์

มหาวิทยาลัยต่าง ๆ จึงได้ทูลเกล้าฯ ถวายดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ในหลายสาขาวิชาแด่พระองค์ท่าน

ความรอบรู้ด้านวิชาการและการอุทิศพระองค์เพื่อปวงชนชาวไทยของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นที่โดดเด่นเห็นประจักษ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ จึงได้ทูลเกล้าฯ ถวายดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ในหลายสาขาวิชาแด่พระองค์ท่าน

อีกทั้งยังทรงได้รับการเทิดพระเกียรติจากรัฐบาลและองค์กรต่างประเทศหลายแห่ง อาทิ รัฐบาลฝรั่งเศสและองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNESCO เป็นต้น โดยรัฐบาลและองค์การต่างประเทศเหล่านั้นได้ถวายเหรียญสดุดีพระเกียรติคุณแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และเมื่อในวันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ นายโลรองด์ บิลี เอกอัครราชทูตฝรั่งเศส ประจำประเทศไทย ในฐานะผู้แทนนายนิโกลาส์ ซาร์โกซี ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันทรงเกียรติสูงสุดของสาธารณรัฐฝรั่งเศส “ลา เลชิออง ดอนเนอร์” (La Legion d’honneur) ระดับ “กรองด์ ออฟฟิสซิเยร์” (Grand Officier) แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยสำนึก

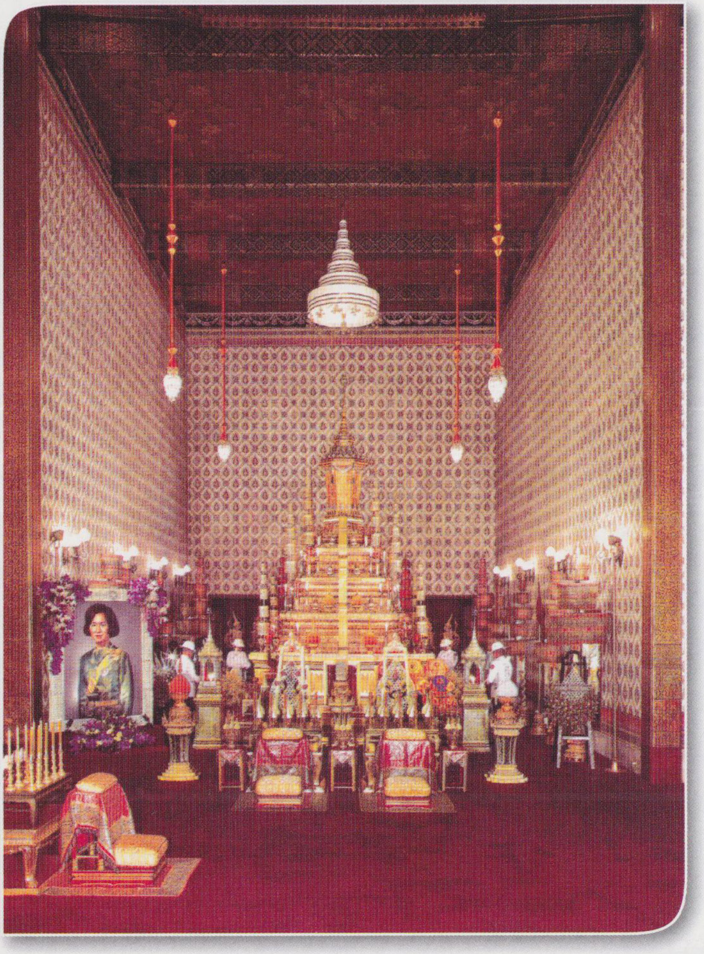

ในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ที่ทรงสนับสนุนและเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสในประเทศไทย อีกทั้งเพื่อแสดงความชื่นชมในมิตรไมตรีที่ทรงมีแก่ประเทศฝรั่งเศสอย่างต่อเนื่องเสมอมา โดยท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม พระธิดาในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เป็นผู้แทนพระองค์ รับมอบ

ในฐานะพระโสทรเชษฐภคินีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตั้งพระทัยปฏิบัติบำเพ็ญเสริมพระเกียรติยศแห่งสมเด็จพระอนุชาธิราชด้วยความจงรักภักดี หวังเชิดชูพระเกียรติคุณแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ให้ปรากฏทั่วทิศานุทิศ พระกรณียกิจทั้งหลายทั้งปวงนั้น กล่าวได้ว่าเป็นการแบ่งเบาภาระรัฐบาลในส่วนที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุมทั่วถึง ให้มีความสมานฉันท์ขับเคลื่อนไปด้วยความเมตตาต่อกันและกัน และบันดาลดลมรรคผลอันล้วนเป็นคุณอเนกอนันต์ต่อประเทศไทยและชาวไทยอย่างไพศาล

“ในฐานะพระโสทรเชษฐภคินีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตั้งพระทัยปฏิบัติบำเพ็ญเสริมพระเกียรติยศแห่งสมเด็จพระอนุชาธิราชด้วยความจงรักภักดี”

เสด็จสู่สวรรคาลัย

ดั่งดวงแก้ว ลอยลับ แล้วดับสูญ
แสนอาดูร เทวษไห้ ถวิลหา
พระขัตติยะ กัลยา ณิวัฒนา
ปวงประชา สุดอาลัย ในพระองค์

ตลอดระยะเวลาที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระอาการผิดปกติเกี่ยวกับพระนาภี ซึ่งคณะแพทย์ได้ถวายการตรวจพระวรกายและเอกซเรย์คอมพิวเตอร์พบมะเร็ง และเสด็จประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐ พสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่าล้วนเฝ้าถวายความจงรักภักดีด้วยความห่วงใยในพระอาการประชวรของพระองค์อย่างต่อเนื่องมิขาดสาย ประชาชนนับแสนคนต่างทยอยเดินทางมายังโรงพยาบาลศิริราชจากทั่วทิศานุทิศ เพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือการได้มีโอกาสมาถวายความจงรักภักดีและอธิษฐานจิตขอพรให้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงหายจากพระอาการประชวรโดยเร็ววัน ภาพแห่งคลื่นมหาชนที่หลั่งไหลเข้ามาอย่างไม่ขาดสาย มีทั้งคนชรา คนพิการ เด็กนักเรียน ผู้คนทุกอาชีพจากทุกพื้นที่ความรัก ความห่วงใยและหยาดน้ำตาที่คลอเบ้าของเหล่าพสกนิกรปรากฏให้เห็นในดวงตานับแสนๆ คู่ ด้วยความหวังว่า องค์พระผู้เป็นที่รักของพวกเขาจะทรงมีพระพลานามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ดังเดิมอีกครั้ง

"

.....พี่สาวเคยบอกว่า
ถึงเวลาอายุ ๘๐
ไม่ไหวท่านอายุ ๘๔
เหนื่อยท่านไม่ค่อยสบาย
ก็เลยต้องพูดถึงท่าน
ขอให้ท่านสบายและ
สำเร็จในการรักษาตัว
เดี๋ยวนี้เขาที่เป็นผู้ใหญ่
ข้าพเจ้าเหลือคนเดียว
คือพี่สาว

"

บรรยากาศในบริเวณโรงพยาบาลศิริราชในช่วงเวลานั้นจึงเต็มไปด้วยกลิ่นอายของความจงรักภักดีและความรักความห่วงใยที่เหล่าพสกนิกรได้น้อมถวายแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และได้แผ่ขยายไปทั่วราชอาณาจักร ซึ่งคนไทยทุกคนต่างรับรู้และได้สัมผัสกับความรู้สึกลึกซึ้งอันล้ำค่าหาที่สุดมิได้นั้นเป็นอย่างดีทั่วทุกหัวระแหงของแผ่นดิน จวบจนวันแห่งความโศกเศร้าอาดูรได้มาเยือนแผ่นดินไทยอีกครั้งหนึ่ง ในวันที่ ๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑ เมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีพระอาการโดยรวมทรุดลง ไม่รู้สึกพระองค์ หายพระทัยอ่อนแรง พระวักกะไม่ทำงาน และสิ้นพระชนม์ เมื่อเวลา ๐๒.๕๔ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระราชดำรัสถึงสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินีของ

พระองค์หลายครั้งในหลายวาระ เช่น พระราชดำรัสพระราชทานแก่บุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าถวายฯ ชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ ว่า “.....พี่สาวเคยบอกว่า ถึงเวลาอายุ ๘๐ ไม่ไหวท่านอายุ ๘๔ เหนื่อยท่านไม่ค่อยสบาย ก็เลยต้องพูดถึงท่านขอให้ท่านสบายและสำเร็จในการรักษาตัว เดี๋ยวนี้เขาที่เป็นผู้ใหญ่ข้าพเจ้าเหลือคนเดียว คือพี่สาวคนอื่นไม่เป็นผู้ใหญ่แล้ว....” และในวันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ ตอนหนึ่งว่า “.......พี่สาวอายุ ๘๔ ท่านค่อนข้างจะแก่แล้วเมื่อวานนี้เราไปเยี่ยม ที่จริงควรมาพักที่สวนจิตรฯ นี่ แต่ท่านไม่สบาย ก็ไม่สบายอยู่มาก ก็ต้องไปให้กำลังใจท่าน วันนี้ก็ไม่ได้ไป เพราะว่ามีงาน พรุ่งนี้ก็ไปไม่ได้ มะรืนก็ไปไม่ได้ แต่ว่าต้องไปเยี่ยม ท่านไม่สบาย แต่ว่ามีอยู่ว่าประชาชนไปเยี่ยมอยู่

“

ทรงมีพระราชดำริว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ นั้น ทรงพระเกียรติคุณเป็นที่เชิดชูแห่งพระราชวงศ์ ควรได้รับพระเกียรติยศใหญ่ยิ่ง

”

มากมาย ที่โรงพยาบาลมีประชาชนไปเยี่ยมเต็มลาน ห้องชุมนุมเต็ม ก็เลยทำให้สบายใจว่ามีคนเอาใจใส่คนที่ไม่สบาย ให้กำลังใจ วันนี้ต้องชมคนไทยว่า คนไหนไม่สบายก็ให้กำลังใจ เพราะว่าคนไหนไม่สบายรู้ว่ามีคนเอาใจใส่ก็สบาย.....”

ความรักความเอื้ออาทรที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมอบแด่พระโสทรเชษฐภคินีของพระองค์ยังประทับตรึงตราอยู่ในดวงใจของพสกนิกรไทยทุกผู้ทุกนาม อีกทั้งยังได้แผ่ขยายไปทั่วทิศานุทิศให้นานาอารยะประเทศได้ประจักษ์ถึงพระเกียรติคุณและความอาลัยรักที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศานุวงศ์ ตลอดจนพสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่าได้ถวายแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มาตลอดพระชนม์ชีพที่ทรงพลีเพื่อพสกนิกรเป็นคณูปการต่อแผ่นดินมาโดยตลอด

โดยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรำลึกถึงสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งสิ้นพระชนม์เมื่อวันที่ ๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑ ว่าเป็น สมเด็จพระโสทรเชษฐภคินี ที่ทรงเคารพนับถือในฐานะที่ทรงมีอุปการคุณมาแต่หนหลัง อีกทั้งทรงพระคุณแก่บ้านเมืองเป็นอเนกปริยาย เป็นที่ประจักษ์แก่ตาแก่ใจของมหาชนทั่วไป เมื่อสิ้นพระชนม์เป็นเหตุให้พระองค์และประชาชนทุกชนชั้น หวนหาอาลัยระลึกถึงพระคุณเป็นอันมาก ทรงมีพระราชดำริว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ นั้น ทรงพระเกียรติคุณเป็นที่เชิดชูแห่งพระราชวงศ์ ควรได้รับพระเกียรติยศใหญ่ยิ่งโดยอนุโลมตามโบราณราชประเพณี จึงได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เจ้าพนักงานจัดเศวตฉัตร ๗ ชั้น กางกั้นพระโกศ พระราชทานเพื่อเฉลิมพระเกียรติให้ปรากฏสืบไป

ปวงข้าพระพุทธเจ้าเหล่าข้าราชการและเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข อีกทั้งพสกนิกรชาวไทยทั้งมวล น้อมสำนึกในพระกรุณาธิคุณแห่งองค์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระผู้สืบสานงานพัฒนาสาธารณสุข ผู้พระราชทานชีวิตแก่ปวงชนชาวไทยผู้ทุกข์ยากเปรียบดังเช่นดวงแก้วที่สาดส่องท้องฟ้าอันมืดมิดให้เรืองรองรุ่งโรจน์ฉะนั้น

ขอพระองค์สถิตแคว้นแดนสวรรค์ ในดวงจันทร์แจ่มกระจ่างกลางเวหา
ในอาทิตย์สาดส่องท้องนภา ในดวงตาในดวงใจไทยทุกคน

ขอพระองค์เสด็จสู่สวรรคาลัยและสถิตอยู่ในหัวใจชาวไทยชั่วนิรันดร์

บรรณานุกรม

กระทรวงสาธารณสุข. **สาธารณสุขของแผ่นดิน.** นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๕๐

คณิตา เลขะกุล. "๗ รอบนักกษัตร สมเด็จฯ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์," **วารสารไทย,** ๒๘, ๑๐๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๕๐), หน้า ๔๗ - ๕๖.

เฉลิมราชนครินทร์. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์, ๒๕๕๐.

เฉลิม ๘๔ พรรษา ๓๐๖๖๐ : สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์ พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน), ๒๕๕๐.

"พระดั่งแสงเลือนลับสู่ห้วงหาว," **แพรว,** ๒๙, ๖๘๑ (๑๐ มกราคม ๒๕๕๑), หน้า ๑๔๖ - ๑๖๙.

แสงหนึ่งคือรุ้งงาม. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์ พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๐.

ขอขอบคุณ

พล.ต.ต. นพ.เฉลิมพงศ์ โกมารกุล ณ นคร

นางสาวพิสมัย จันทวิมล

ดั่งดวงแก้วส่องฟ้าสาธารณสุข

ISBN 978-974-04-5643-8

พิมพ์ครั้งที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๑ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ เล่ม

ดำเนินการจัดพิมพ์โดย กระทรวงสาธารณสุข ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี

พิมพ์ที่ สำนักกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์

ออกแบบโดย บริษัท 1241 มิราคูลัส จำกัด โทร. 0 2985 9128-31

คณะทำงานจัดทำหนังสือที่ระลึกเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

๑.	นายแพทย์ปราชญ์	บุณยวงศ์วิโรจน์	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	ที่ปรึกษา
๒.	ดร.กาญจนา	กาญจนสินิทธ์	ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข	ประธานคณะทำงาน
๓.	นางสะไบทิพย์	ปานรัตน์	หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี	รองประธานคณะทำงาน
๔.	นพ. ยุทธนา	พูนพานิช	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง	รองประธานคณะทำงาน
๕.	นางวิไลลักษณ์	เลิศสมบูรณ์	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารทั่วไป	คณะทำงาน
๖.	น.ส.อังคณา	มั่งมีทรัพย์	สำนักงานรัฐมนตรี	คณะทำงาน
๗.	นางนันทพร	มานะเนตร	กลุ่มบริหารทั่วไป	คณะทำงาน
๘.	นางกนกนาถ	ระโหฐาน	สำนักงานรัฐมนตรี	คณะทำงาน
๙.	นางอารีย์	นุกูลกิจ	กลุ่มบริหารทั่วไป	คณะทำงาน
๑๐.	นางมัธรี	ชูบรรจง	กลุ่มบริหารทั่วไป	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๑.	นางสมใจ	รอดขำ	กลุ่มบริหารทั่วไป	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โทร.0 2590 1299
www.moph.go.th

9 789740 456438

